

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Steinerbarnehagen Rotnissen

N-

Vår saksbehandler
Bente Høier

Vår ref.
15/7518/614 A10 &58
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
20.05.2015

Steinerbarnehagen Rotnissen - tilsyn 11.05.15 etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler - varsel om pålegg

Miljøenheten er tilsyns- og godkjenningmyndighet etter forskrift for miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. som regulerer barnas arbeidsmiljø. Miljøenheten gjennomførte den 11.05.2015 tilsyn ved Steinerbarnehagen Rotnissen.

Tilstede ved tilsynet var:

Frode Thorjussen, daglig leder, Steinerbarnehagen Rotnissen
Anke Dreisbach, HMS-ansvarlig, Steinerbarnehagen Rotnissen

Fra Miljøenheten møtte:

Rune Berg, rådgiver
Bente Løvlie Høier, sjefingeniør

1. Bakgrunn for tilsynet

Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar myndighetskrav fastsatt i Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

2.Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i skolen", Helsedirektoratet april 2014.

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljøenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

3. Beskrivelse av Steinerbarnehagen Rotnissen

Barnehagen eies av Stiftelsen Steinerbarnehagen Rotnissen og består av fire grupper med til sammen 54 barn fordelt på et bygg for småbarn og et bygg for storbarn. Stiftelsen eier et bygg (storbarn) og leier et bygg (småbarn) av Trondheim kommune. Barnehagen har selv ansvar for vedlikehold av det leide bygget.

4. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedfokus på internkontroll og avvikshåndtering (jf § 4). I tillegg ble det gjennomført en generell befaringsplan av lokalene og uteområdet.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet:

- Beskrivelse av rutiner som ivaretar barnas arbeidsmiljø datert 13.04.15
- Årshjul Internkontroll
- Handlingsplan 2014
- Avviksregister barnehageår 14

Etter tilsynet er det ettersendt tilstandsrapport og vedlikeholdsplan datert 23.05.2014.

5. Hovedinntrykk

En gjennomgang av barnehagens HMS-system ga inntrykk av at Steinerbarnehagen Rotnissen har etablert rutiner for å ivareta barnas arbeidsmiljø, men det kan ikke dokumenteres at alle tema i forskriften er tilstrekkelig behandlet. Barnehagen har etablert et godt system for håndtering av avvik. Det ble ved tilsynet påpekt avvik knyttet til sikkerhet og støy fra ventilasjonsanlegg.

Det ble ved tilsynet avdekket 2 avvik, og bedt om dokumentasjon på lydnivå.

5.1. Internkontroll

Avvik 1- Steinerbarnehagen Rotnissen har ikke etablert et internkontrollsystem som ivaretar forskriftens krav til dokumentasjon og systematikk.

Barnehagens ledelse må gå igjennom ny veileder for å sikre at forskriftens bestemmelser ivaretas for alle tema.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §4 Internkontroll.

Observasjoner:

Barnehagen benytter HMS-system fra Barnett.no, men vurderer å i stedet ta i bruk PBL's system for internkontroll. Enkelte rutiner er tilpasset barnehagen, mens andre brukes som de er foreslått av Barnett. Det elektroniske systemet ble vist fram ved tilsynet. De rutiner som trengs i den daglige driften er samlet i perm på hver avdeling, men ledelsen opplyste at denne permen muligens burde utvides med flere rutiner. Det elektroniske HMS-systemet er tilgjengelig for ansatte kun fra deres private PC'er.

Barnehagens ledelse er kjent med at det i 2014 kom ny veileder til forskriften, men har ikke gått igjennom denne detaljert og revidert internkontrollrutinene etter denne.

Årshjul for barnehagen ble fremlagt ved tilsynet, og her er det påført årlig revisjon av HMS. Årshjulet beskriver også årlige vernerunder og oppfølging av disse.

Det ble fremlagt rutine for avviksregistrering, avviksskjema, dokumentasjon på oppfølging av avvik (handlingsplan) og det er på årshjulet beskrevet gjennomgang av avvik i tillegg til de kvartalsvise

rapporteringene av avviksoppfølging til styret.

Det ble fremlagt dokumentasjon fra vernerunder og oppfølging av disse.

Vurdering

Det elektroniske HMS-systemet ble vist fram ved tilsynet, men er inndelt på en måte som gjør det vanskelig å vurdere om forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler er tilstrekkelig ivaretatt.

Internkontrollsystemet må suppleres på følgende måte:

- Ny veileder må gjennomgås, og det må beskrives hvilke rutiner som er etablert for å ivareta de enkelte bestemmelser
- Det må foretas en revisjon av internkontrollrutinene årlig, og revisjonsdato må påføres de enkelte rutinene
- Ansatte må gis bedre kjennskap til systemets oppbygging og innhold, og tilgangen til rutinebeskrivelser bør bedres
- Det bør vurderes om perm på de enkelte avdelinger skal suppleres med flere aktuelle rutiner
- Forhold som skal kontrolleres på vernerunder og kontroll av utelekeområdet (daglig og årlig) må konkretiseres etter en risikovurdering og tilpasses barnehagens situasjon

Barnehagens avvikshåndtering synes tilfredsstillende med tanke på å fange opp, dokumentere, følge opp og utkvittere avvik.

Vi viser også til Miljøenhetens reviderte faktaark ”Internkontroll i skoler og barnehager”.

5.2. Barnas fysiske arbeidsmiljø/observasjoner fra befaring

Sikkerhet for barn på innelekeområdet

Avvik 2 - Sikkerheten på barns innelekeområde er ikke tilstrekkelig ivaretatt.

Det må foretas en sikkerhetsgjennomgang av barnehagens innelekeområde, og avdekkede avvik må rettes. Høye reoler, vinduer og rømningsdører i 2.etg, komfyrer, skarpe kniver og ovner må sikres. Tappsteder må skåldesikres, og kommode på toppen av trapp my flyttes.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjoner:

Befaringen av inneområdet avdekket flere forhold som kan medføre risiko for ulykker. Dette gjaldt manglende sikring av høye reoler, tappsteder med manglende skåldesikring, skarpe kniver tilgjengelig for barn, panelovn med for høy overflatetemperatur, frittstående oljefylt radiator som lett kan velte, uheldig plassering av kommode ved trapperekkverk i 2.etg, manglende barnesikring på vinduer og rømningsdører i 2.etg og manglende komfyrvern.

Vurdering

Tappsteder tilgjengelig for barn skal i tråd med veileder til byggeteknisk forskrift ha maks 38°C. Barnehagen er ikke tilstrekkelig sikret mot fall fra store høyder (vinduer og rømningsdører i 2.etg, samt kommode på toppen av trappen på Epleblomst). Kjøkkenet er ikke tilstrekkelig sikret da befaringen viste skarpe kniver lett tilgjengelig for barn samt manglende komfyrvern. Tilsynet viser

at sjekklister for vernerunde bedre må spesifisere hvilke forhold som skal kontrolleres.

Barnehager skal utformes og drives på en slik måte at skader og ulykker forebygges, og at uønskede hendelser får så begrensede skadelige konsekvenser som mulig.

Sikkerhet for barn på utelekeområdet

Merknad 1 Utelekeområdet bør kontrolleres av firma med kompetanse innen forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr, og det bør på denne bakgrunn utformes viktige punkter som skal kontrolleres ved barnehagens daglige og årlige kontroll av utelekeområdet.

Vurdering

Barnehagen foretar årlig vernerunde ute og har beskrevet hvilke forhold som da skal kontrolleres. Mangler på vernerunden oppsummeres i handlingsplan der det også påføres ansvar og utkwittering. Ved befaring av utelekeområdet påpekte Miljøenheten flere forhold som bør vurderes på nytt mot bestemmelsene i forskrift om lekeplassutstyr. Dette gjaldt åpninger på toppen av sklie og fallunderlags-/sikkerhetssoners beskaffenhet og utstrekning.

Lydnivå fra tekniske installasjoner

Avvik 3- Det ble ved tilsynet observert forhøyet lydnivå fra ventilasjonsanlegget på avdelingen Marikåpe.

Det må foretas måling av lydnivå i avdelingen Marikåpe, og eventuelt iverksettes tiltak slik at lydnivået er i samsvar med kravene i byggeteknisk forskrift og NS8175. Det må fremlegges dokumentasjon i form av støymåling etter tiltak.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §21 Lydforhold.

Avvik 4- Det ble ved tilsynet observert forhøyet lydnivå fra ventilasjonsanlegget på uteområdet ved storbarnsavdelingen.

Det må foretas måling av lydnivå i avdelingen Marikåpe, og eventuelt iverksettes tiltak slik at lydnivået er i samsvar med kravene i byggeteknisk forskrift og NS8175. Det må fremlegges dokumentasjon i form av støymåling etter tiltak.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §21 Lydforhold.

Observasjoner:

Det ble ved befaringen erfart et forhøyet støynivå fra ventilasjonsanlegget inne på avdelingen Marikåpe og på utearealet ved storbarnsavdelingene.

Vurdering:

Det er sannsynlig at lydnivået fra det nye ventilasjonsanlegget i avdelingen Marikåpe overskrider kravene til lydnivå fra tekniske installasjoner i NS 8175:2012 klasse C ($L_{p,AFmax}$ 32 dB). Det er også sannsynlig at lydnivået fra det gamle ventilasjonsanlegget på uteområdet ved storbarnsavdelingene overskrider gjeldende krav for eldre ventilasjonsanlegg i NS 8175:2008 klasse C ($L_{p,AFmax}$ = 40 dB).

I henhold til forskriftens §21 skal alle lokaler og uteareal ved barnehager ha tilfredsstillende lydforhold. Støy oppleves som slitsomt, og kan derfor medvirke til stress og helseplager over tid, selv om støyen i seg selv ikke er så høy at den gir hørselsskade.

Inneklima

Observasjoner:

På avdelingen Marikåpe er tilluft og avtrekk plassert over kjøkkenskap med kort avstand mellom ventiler.

Vurdering:

Miljøenheten mener at dagens plassering gir stor risiko for kortslutning av ventilasjonen, dvs at tilluft trekkes direkte ut via avtrekket uten at det skjer noe luftskifte i resten av lokalene. Ved befaringen ble det opplyst at ansatte har meldt om dårlig luftkvalitet på denne avdelingen. Miljøenheten vil derfor be om dokumentasjon i form av målinger på at inneklima er tilfredsstillende ved avdelingen Marikåpe. Inneklimamåling skal gjennomføres som beskrevet i [retningslinjer på kommunens nettsider](#). Inneklimamåling må gjennomføres i den kalde årstid når det normalt ikke gjennomføres vinduslufting. Frist for å fremlegge dokumentasjon på tilfredsstillende inneklima ved Marikåpe settes derfor til 01.11.2015, slik at målinger og eventuelle avbøtende tiltak kan gjennomføres i oktober.

6.Konklusjon

Det ble ved tilsynet avdekket 4 avvik fra forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Miljøenheten vurderer at de påpekte forholdene ved Steinerbarnehagen Rotnissen ikke er i samsvar med regelverket.

Miljøenheten ber om skriftlig bekreftelse **innen 20.8.2015** på at avvikene er rettet.

Miljøenheten ber om at det **innen 01.11.2015** fremlegges dokumentasjon på tilfredsstillende inneklima ved avdelingen Marikåpe.

Ved manglende bekreftelse på at avvik er rettet innen fristen, er denne rapporten å betrakte som et varsel om at pålegg vil bli gitt for at avvikene skal bringes i orden. En eventuell uttalelse må være oss i hende innen fristens utløp. Vi viser i denne forbindelse til Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjeff

Bente Høier
sjefsingeniør

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi:

Postmottak Oppvekstkontoret